

Slovo k povzbuzení na pondělí 9. listopadu 2020, na svátek Posvěcení lateránské baziliky
Biblická čtení: Ez 47,1-2.8-9.12; Ž 46; Jan 2,13-22

Milé sestry, milí bratři,

na dnešní den připadá svátek Posvěcení lateránské baziliky, svátek slavící posvěcení římské baziliky Nejsvětějšího Vykupitele a svatých Janů (myšleno Křtitele a Evangelisty), chrámu, který nese titul *Mater et caput omnium ecclesiarum Urbis ac Orbis* („Matka a hlava všech kostelů Města a světa“). Je to proto, že právě lateránská bazilika je stále hlavní papežskou katedrálou, při které od dob císaře Konstantina až do pozdního středověku, tedy od 4. do 14. století, měli papežové skutečně své sídlo. Nic na tom nezměnila ani skutečnost, že samozřejmě reálně nejvýznamnějším kostelem je bazilika svatopetrská, protože je to především hrob svatého Petra, který papežství i celému Římu dává jeho církevní i teologický význam.

Svátek, slavený v celé církvi na dnešní den 9. listopadu již někdy od 12. století, připomíná tedy radost z posvěcení původní baziliky z první poloviny 4. století. K této radosti se má dnešním svátkem liturgicky připojit celá katolická církev, všichni křesťané hlásící se ke společenství s římským biskupem na celém světě. Svátek nám však připomíná ještě mnohem víc...

Zprvce to, že naše křesťanství je vždy nějak církevní. Církev – „shromáždění Pánovo“ (řecky *ekklésia kyriaké*) – i navzdory našim lidským chybám i chybám všech našich předků je prostě „prostředím“, ve kterém na zemi přebývá a působí Pán Ježíš. V církvi se přeci zvěstuje Boží slovo, v církvi se vysluhují svátosti, v církvi žije společenství bratří a sester. Církev je proto také nazývána „univerzální svátostí spásy“ (latinsky *sacramentum universale salutis*).

Ač se to zdá být celkem jasné, je vždy dobré si tuto pravdu čas od času připomenout. Abychom si uvědomili, že naše křesťanství nikdy není jen naší privátní záležitostí, že k němu prostě patří i církev, přinejmenším jako ta, jejímž prostřednictvím je i nám předána a v nás živena naše křesťanská víra. Církev je tak i naše duchovní matka, a proto bychom ji – i navzdory všem hříchům nás „církevníků“ – měli milovat: pro Kristovu přítomnost a proto, že církev je naší rodinou, do které jsme se duchovně křtem narodili.

Tím pádem – a to může být to druhé, co nám dnešní svátek připomíná – k našemu křesťanství patří nutně i ti druzí. V nejširším slova smyslu samozřejmě všichni lidé, především ti, s nimiž se kdy v životě potkáme. V užším slova smyslu pak právě ti, kteří jsou s námi členy téže rodiny, protože i oni se zrodili z vody a z Ducha svatého. Spojuje nás s nimi dokonce pokrevní příbuzenství krve Kristovy, tu přeci všichni svátostně přijímáme, a proto koluje i v našich žilách. S ostatními křesťany (katolickými) křesťany, našimi bratry a sestrami, máme žít prvotinu smířeného lidstva. Jak s těmi, kteří jsou nám blízko, s nimiž skutečně nějak žijeme, ale nějak i s těmi vzdálenými po celém světě. I za ty se máme přinejmenším modlit, a nakolik je to možné, jim aspoň na dálku (třeba finančně) pomáhat.

I to je dobré si připomenout, protože se asi nedá říci, že by naše farnosti, kostelní společenství, různá další křesťanské skupiny byly vždy „skoro rájem na zemi“ a že by mezi všemi (katolickými) křesťany vždy fungovala solidarita a vzájemné přátelství. Někdy dokonce, zdá se, spíše naopak. Pod jakousi „křesťanskou maskou“ se mohou někdy skrývat snad ještě patologičtější vztahy a jevy než leckde ve světských společnostech. A mnohem solidárnější leckdy dovedou být lidé, kteří se ke křesťanství vůbec nehlásí. A to samozřejmě není naší nejlepší vizitkou...

A zatřetí nám dnešní svátek připomíná, že k našemu katolickému křesťanství patří i instituce (doslova „ustanovení“) papežství. Biskup na hrobě svatého Petra je nástupcem jeho posláním ve sboru apoštolů. Jestliže apoštol Petra Pán Ježíš určil za pastýře jeho stáde, jemu svěřil „moc svazovat a rozsvazovat“ a „moc klíčů“ a úkol povzbuzovat své bratry, pak tento úkol přešel i na Petrovy nástupce, biskupy na jeho hrobě, papeže. A jako to byla Boží milost, která

promlouvala skrze Petra, tak je tomu i skrze papeže. My katoličtí křesťané přeci věříme, že skrze papežskou službu také působí, promlouvá Pán Ježíš.

Ani toto není na škodu si připomenout, už třeba jen proto, abychom vzali papeže Františka vážně. Nejen v tom, co se nám líbí anebo hodí, ale ve všem. Zejména jeho apel ke skutečné svatosti a k milosrdenství, které nesmí zůstat jen frází, jeho kritika mravních zlořádů všech druhů a všech odstínů, „padni, komu padni, nalevo i napravo“, je něčím, co bychom měli slyšet a podle čeho bychom se měli řídit. Vždyť, jak věříme, v jeho učení a činech mu pomáhá sám Pán Ježíš.

Pokud by někomu tyto podněty – že (katolická) církev k našemu křesťanství patří, že k němu patří i druzí lidé a že papežství není jen lidskou institucí – k rozjímání nestačily, může se zastavit ještě nad dnešním krásným prvním čtením z knihy proroka Ezechiela. Může se pustit do rozjímání nad obrazem chrámu, zpoza kterého vytéká uzdravující voda na všechny strany. A může rozjímat třeba o tom, že i my bychom měli být takovým chrámem, ze kterého vycházejí samé dobré „vody“, takové, které jsou schopny přinášet život a uzdravení, kamkoli se dostanou, vody nějak Boží. Tím bychom určitě společenství církve prospěli...